

Kehittämistehtävä: Monikielisuuden ja eri kulttuurien näkyväksi tekeminen varhaiskasvatuksessa

1. Rajaus Rajasimme kehittämistehtävän alueeksi omat varhaiskasvatussyksikkömme ja erityisesti omat lapsiryhmämme.

2.

a.) Tavoitteet

Monikielisuuden ja eri kulttuurien näkyväksi tekeminen varhaiskasvatusympäristössä. Monikielisyys ja eri kulttuurit näkyvät varhaiskasvatussyksikön päivittäisessä arjessa, eivätkä vain erillisinä kulttuuri- ja teemaviikkoina. *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan varhaiskasvatuksen tulee edistää tasa-arvoa ja moninaisuutta. Varhaiskasvatuksessa arvostetaan ja hyödynnetään yhteisön ja ympäristön kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta. Monikielisuuden näkyväksi tekeminen auttaa lasta kehittymään kulttuurisesti moninaisessa maailmassa. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018).*

Lasten kulttuurisen osaamisen, sekä vuorovaikutus- ja ilmaisutaitojen vahvistaminen.

Hyvä vuorovaikutus erilaisista kulttuuritaustoista tulevien ihmisten kanssa edellyttää oman ja muiden kulttuuritaustan ymmärtämistä ja kunnioittamista. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kulttuurista osaamista, sekä heidän vuorovaikutus- ja ilmaisutaitojaan. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018).

Lasten kulttuuri- ja kieli-identiteetin vahvistaminen.

Varhaiskasvatuksessa jokaisella lapsella on oikeus rakentaa käsitystä omasta identiteetistään ja maailmasta (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018.)

b.) Sisällöt Monikielisyyttä ja eri kulttuurien läsnäoloa tehdään näkyväksi eri muodoin; se näkyy ympäristössä kuvien ja tekstin muodoissa. Monikielisyys ja eri kulttuurit kuuluvat päivittäin puhuttuna, luettuna ja laulettuna varhaiskasvatusympäristössä.

c.) Menetelmät ja toimenpiteet

Laulujen laulaminen ja satujen lukeminen eri kielillä ja eri kulttuureista.

Lapset kirjoittavat tervehdyksiä eri kielillä.

Lapset toimivat oman kielensä/kulttuurinsa asiantuntijoina kertomalla siitä päiväkodin muille lapsille ja aikuisille.

Kerätään lasten vanhemmilta tietoa kulttuurista ja kielestä.

Lasten vanhemmat osallistuvat toiminnan toteutukseen ns. teemapäivillä, joissa voivat tarjota esimerkiksi oman maan ruokia/leivonnaisia tai opettaa jonkin taidon/asian liittyen omaan kulttuuriinsa.

3. Vaiheittainen kuvaus

Aluksi laaditaan suunnitelma ja tutustutaan aiheeseen liittyvään lähdemateriaaliin. Tämän jälkeen toteutetaan toimintayksiköissä ylös kirjatut menetelmät ja toimenpiteet. Ryhmissä lauletaan lauluja eri kielillä lasten kulttuuri- ja kielitaustoista, sekä heidän kiinnostuksestaan riippuen (esim. venäjäksi,

Kielellisten valmiuksien tukeminen varhaiskasvatuksessa 8 op
Syksy 2019

Suunnitelma kehittämistehtävästä

Laura Hirvonen

Katri Lankinen-Vähänissi

somaliaksi, englanniksi ja ruotsiksi). Lapsille luetaan päivittäin satuja eri kielillä kuvien avulla rikastaen ja satuja eri kulttuureista (esimerkiksi satukirjat, joissa satuja eri maista).

Lasten kanssa kirjoitetaan yhdessä eri kielisiä tervehdyksiä heidän kieli- ja kulttuuritaustoistaan ja kiinnostuksestaan riippuen. Tervehdykset laitetaan yhdessä esille päiväkotiympäristöön siten, että sekä lapset että aikuiset näkevät ne. Tervehdyksiä käytetään päivittäin toisia tervehtiessä.

Lapset saavat halutessaan kertoa omasta kulttuuristaan muille lapsille esimerkiksi päiväpiirissä. Kasvattajat auttavat lapsia tarvittaessa heidän haluamallaan tavalla (esim. tulostavat lapselle kuvia hänen kulttuuriinsa liittyen). Lapset saavat halutessaan toimia oman kielensä asiantuntijoina. He saavat opettaa toisia lapsia sanomaan tai kirjoittamaan jotakin heidän osaamallaan kielellään. Kasvattajat auttavat lapsia heidän tarpeidensa mukaan esimerkiksi tiedonetsinnässä omasta kielestä.

Lasten vanhemmat osallistuvat toiminnan suunnittelemiseen yhdessä päiväkodin henkilökunnan kanssa. Henkilökunta ottaa ideoita vastaan avoimin mielin. Suunnitelmat kirjataan. Luodaan yhteistä osallisuutta vanhempien toivomalla tavalla, esimerkiksi leipomalla, opettamalla jokin omaan kulttuuriin läheisesti liittyvä asia/taito (esimerkiksi käsityö, leikki, laulu tms.).

Toimenpiteiden jälkeen toimintaa arvioidaan omaa toimintaa reflektoiden ja kehittämisparin kanssa keskustellen. Palautetta kerätään sekä työyhteisöltä, että ryhmien lapsilta ja lasten vanhemmilta. Kehittämistehtävän onnistumista arvioidaan sen mukaan, kuinka monikielisyys eri kulttuurien näkyväksi tekeminen on lisääntynyt varhaiskasvatusympäristössä. Tämän jälkeen suunnitellaan jatkotoimenpiteet, joilla juurrutetaan monikielisuuden ja eri kulttuureiden näkyminen ja huomioiminen pysyvästi koko päiväkodin toiminnan tasolla.

4. Pohdinta

a.) Miten kehittämistehtävä kehittää omaa osaamistamme?

Kehittämistehtävä lisää tietoisuutta monikielisyydestä ja eri kulttuureista. Tehtävä auttaa ymmärtämään monikielisuuden ja eri kulttuurien näkyväksi tekemisen merkitystä varhaiskasvatuksessa. Kehittämistehtävä auttaa kasvattajia toimimaan Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden velvoittamalla tavalla ja antaa siihen käytännön menetelmiä.

b.) Miten kehittämistehtävä kehittää omaa kasvatus- ja opetustyötämme?

Kehittämistehtävä antaa uusia toimintapajoja ja käytännön menetelmiä kieli- ja kulttuuritietoiseen kasvatus- ja opetustyöhön. Kehittämistehtävän reflektio kehittää omaa kasvatus- ja opetusosaamista. Lisäksi yhteistyö vanhempien kanssa helpottuu ja lähenee.

c.) Miten kehittämistehtävä kehittää ja lisää työyhteisömme osaamista?

Monikielisuuden ja eri kulttuurien päivittäinen näkyminen ja läsnäolo varhaiskasvatusympäristössä lisäävät kasvattajien tietoisuutta aiheesta. Monikielisyyttä ja eri kulttuureja huomioivat toimintatavat ja menetelmät tulevat kasvattajille tutuiksi. Menetelmien ja toimintatapojen tutuus mahdollistavat sen, että ne siirtyvät yksikössä yhä useamman kasvattajan päivittäiseen käyttöön.

Kielellisten valmiuksien tukeminen varhaiskasvatuksessa 8 op
Syksy 2019
Suunnitelma kehittämistehtävästä
Laura Hirvonen
Katri Lankinen-Vähänissi